

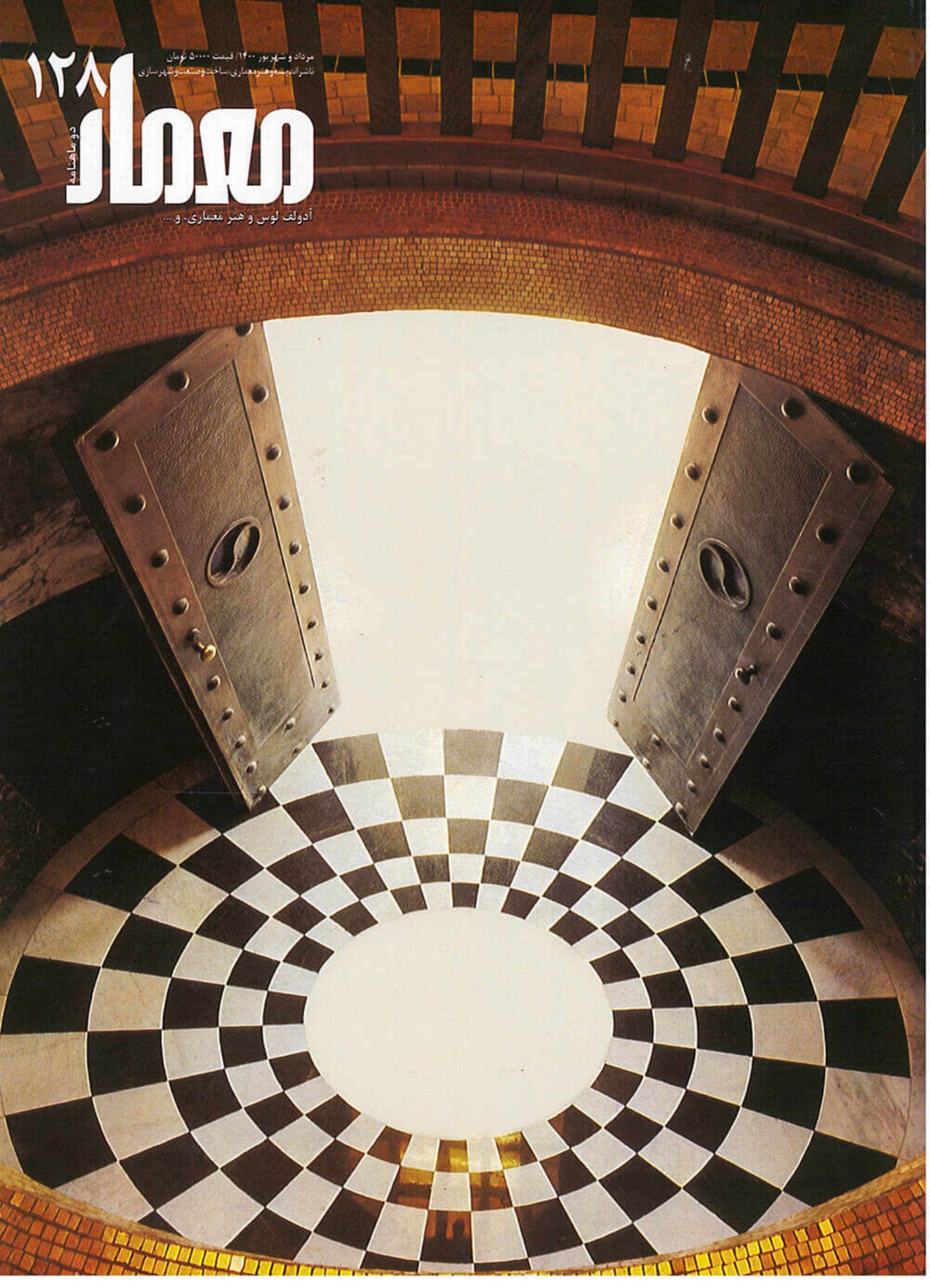
۱۲۸

مرداد و شهریور ۱۴۰۰ / قیمت ۵۰۰۰۰ تومان
ناشر اندیشه و هنر معماری، ساخت و صنعت و شهرسازی

معماری

دو ماهنامه

آدولف لوس و هنر معماری. و ...

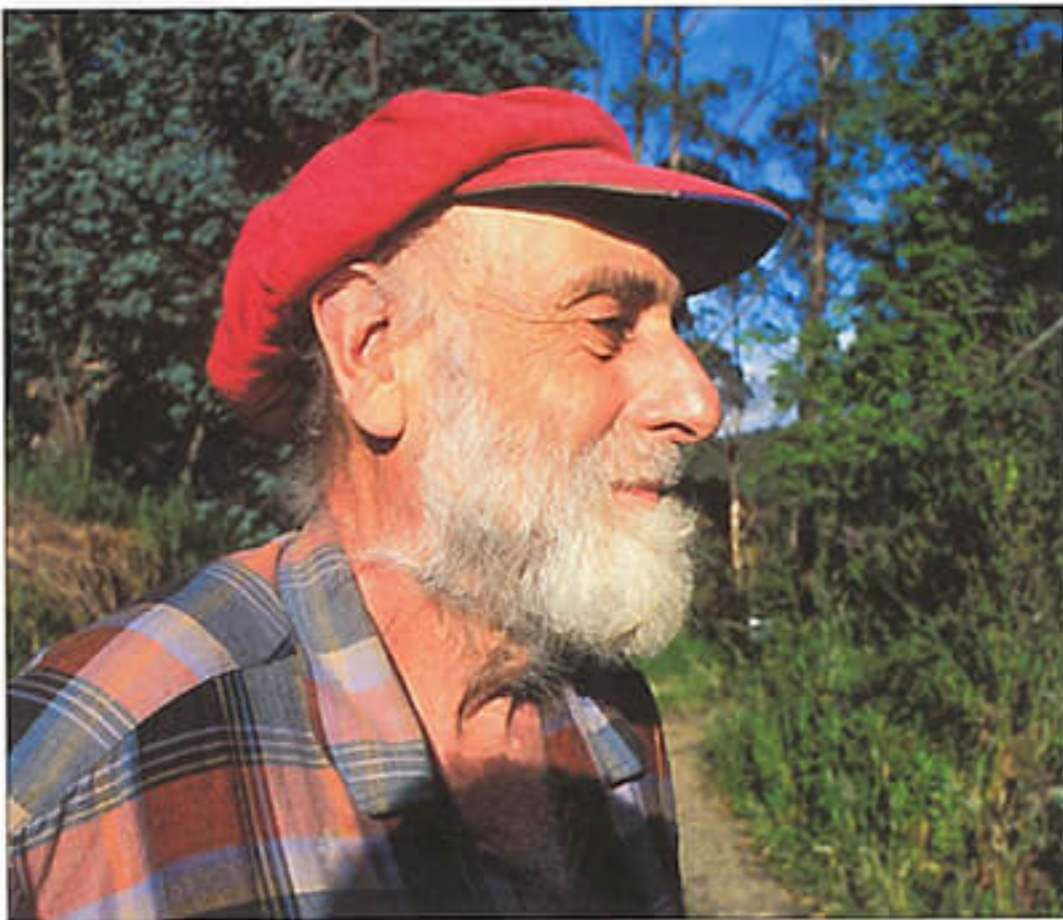

فردریش هوندرت-واسر، مرد هزار چشمه

FRIEDRICH HUNDERT WASSER, A MAN WITH THOUSAND FOUNTAINS

Kambiz Moshtagh Gohari

کامبیز مشتاق گوهری

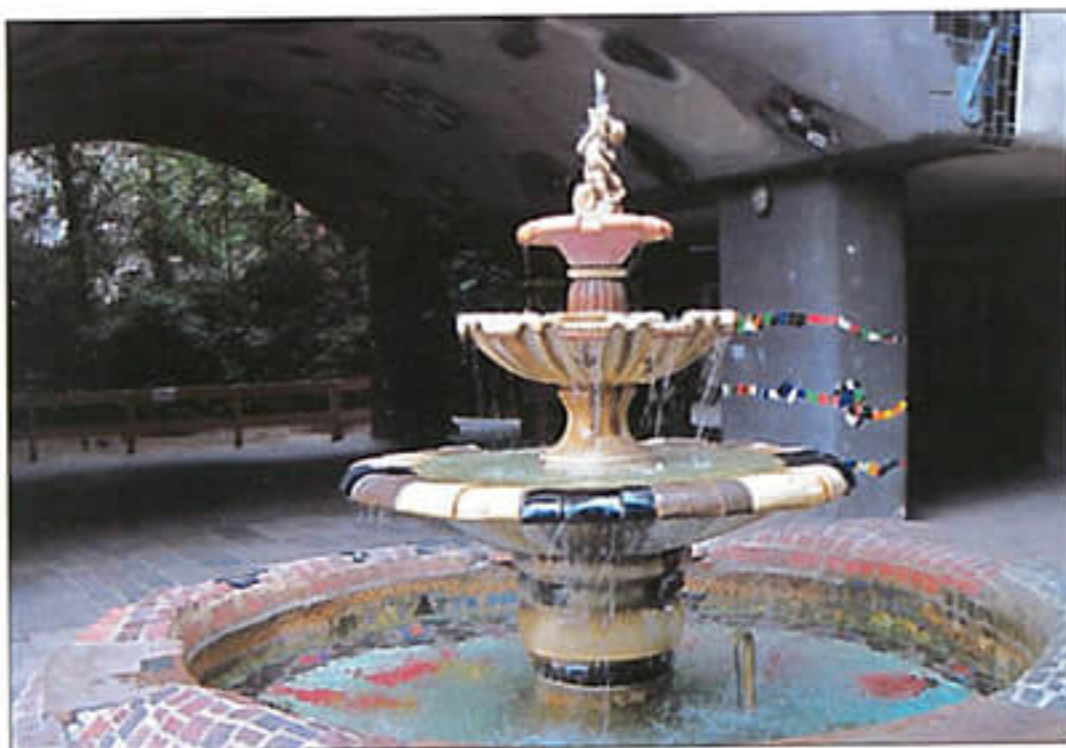
تصویر ۱

نقره‌ای طراحی شده است. انعطاف‌پذیری برگ سرخس را او همچون نمادی برای زندگی، رشد، قدرت و صلح از فرهنگ بومیان مانوری، ساکنان قدیمی نیوزیلند وام گرفته است. او همچنین از هنر انتزاعی مکتب وین و نقاشان اتریشی نظیر اوگن شیله و گوستاو کلیمت بسیار بهره برده است.

کارهای معماری او را به دلیل استفاده از شکل‌های بی‌فرم و کاشی‌های رنگین می‌توان با آثار آنتونیو گائودی مقایسه کرد. به‌رغم شهرتش به عنوان نقاش و فعال محیط‌زیستی، او بیشتر به عنوان طراح تک اثرهای معماری شناخته می‌شود. این آثار در طراحی از فرم‌های نامنظم و ویژگی‌های منظره استفاده می‌کنند. ساختمان خانه هوندرت-واسر که امروز در زمره بناهای مشهور وین است، دارای کف‌هایی موج‌دار است، چراکه او اعتقاد دارد کف ناهموار آهنگی است برای پا. این ساختمان سقفی پوشیده از خاک و علف دارد و درختان بزرگی که در اتاق‌ها

شهر وین پایتخت امپراتوری پروس-هانگری با معماری سبک فرانتس ژوزف، که سرتاسر قرن نوزدهم میلادی، مشحون است از شرح و تفصیل افتخارات و فتوحانش، شهری است در قامت یک امپراتوری عظیم اروپایی. این شهر امروز در کشور کوچک اتریش موزه‌ای است از معماری باروک، آرت نوو و مدرن، اما در کنار همه این نام‌ها در خیابان لنداشراسه خانه معمار هنرمندی است که به مخالفت با خط مستقیم^۱ و هر گونه استانداردسازی مشهور است و این مفهوم را در معماری رواج داده است. او فردریش هوندرت-واسر است (تصویر ۱) که در سال ۱۹۲۸ در این شهر به دنیا آمد و در سال ۱۹۴۹ نام اصلی خود را از Stowasser به Hundertwasser به معنی هزار چشمه تغییر داد. بهترین اثر شناخته شده او را خانه هوندرت-واسر در وین می‌دانند (تصاویر ۵ تا ۷) بنایی که هم‌زمان دارای ویژگی‌های نشاط و یگانه بودن است.

هوندرت-واسر تحصیلات هنری خود را پس از پایان جنگ جهانی دوم در آکادمی هنرهای زیبای وین گذراند، اما از ۱۹۵۰ هم‌زمان با فعالیت در زمینه هنرهای کاربردی به طور جدی به معماری هم پرداخت. او را باید پدر معنوی احزاب سبز یا اکولوژیست دانست. او برای طرح مسائل زیست‌محیطی از سال ۱۹۵۰ سفرهایی به دور دنیا کرد و جزو اولین کسانی است که به عنوان فعال زیست‌محیطی شهرتی جهانی پیدا کرد. او در دفاع از اهمیت منطقه‌گرایی تا مخالفت با شکل گرفتن اتحادیه اروپا هم پیش رفت. دیدگاه هنری نو و بی‌نظیر هوندرت-واسر را می‌توان در هنرهای تصویری، محیط‌زیست‌گرایی، فلسفه، و در طراحی نما، پرچم و لباس دنبال کرد. مضامین مشترک در کار او استفاده از رنگ‌های روشن، شکل‌های ارگانیک، آشتی انسان با طبیعت و نوعی فردگرایی قدرتمند است. او استفاده از خطوط مستقیم در کارهایش را رد می‌کرد و به عنوان کسی که مجذوب خطوط مارپیچ شده، خطوط مستقیم را غیراخلاقی، و چیزی که با قانونی ناجوانمردانه بدون فکر و احساس کشیده شده، می‌خواند. او تئوری هنر خود را «فرا اتوماتیک» می‌نامید و در این مسیر بیشتر به تجربه بیننده توجه داشت تا به هنرمند. این نگاه را می‌توان در طرح او برای پرچم جدید نیوزیلند نیز مشاهده کرد (تصویر ۶). این پرچم بر اساس تصویر یک برگ جوان و مارپیچ سرخس

تصویر ۳

تصویر ۲

تصویر ۵

تصویر ۶

تصویر ۴

کرده و پوسترهایی را به نفع حفاظت از طبیعت، از جمله در برابر انرژی هسته‌ای، برای نجات اقیانوس‌ها و نهنگ‌ها و محافظت از جنگل بارانی طراحی کرده است. او همچنین طرفدار توالت کمپوست و اصل تالاب دست‌ساخته است.

در دهه ۱۹۷۰، هوندرت - واسر اولین ماکت‌های معماری خود را ساخت. از جمله ماکت‌های نمایش تلویزیونی یوروویژن آرزو کن^۴ در سال ۱۹۷۲ که نمونه بارز ایده‌های او در مورد سقف‌های جنگلی، سطوح نگهدارنده درخت و پنجره سمت راست است. در این ماکت‌ها و نمونه‌های مشابه، او اشکال معماری جدیدی مانند خانه ماریچی، خانه شکاف چشم، خانه تراسی و خانه علفزار بلند را پدید آورد. در سال ۱۹۷۴، پیتر منهارت^۵ ماکت‌های خانه گودال، خانه بام چمن و ایستگاه خدمات سبز و ایده او درباره بزرگراه سبز نامرئی و نامفهوم را ساخت. در اوایل دهه ۱۹۸۰ هوندرت - واسر کارخانه روزنتال در سلب^۶ و سیلوی غلات میرکا^۷ را در کرمس بازسازی کرد. این پروژه‌ها به او فرصت دادند بتواند مانند آنچه او «دکتر معماری» می‌خواند، عمل کند.

در پروژه‌های معماری که به دنبال آن انجام شد، او پنجره سمت راست و سطوح نگهدارنده درخت، کف‌های ناهموار، جنگل‌های روی سقف و پوشش گیاهی خودبه‌خودی را اجرا کرد. کارهای این دوره شامل مجتمع‌های مسکونی در آلمان؛ کلیسایی در بارناباخ^۸ اتریش؛ یک کارخانه گرمایش منطقه‌ای در وین؛ یک مرکز سوزاندن لجن و زباله در اوزاکا در ژاپن؛ یک ایستگاه راه آهن در اولزن؛ یک کارخانه شراب‌سازی در دره ناپا؛ و توالت هوندرت - واسر در کاواکاوا است.

در سال ۱۹۹۹ هوندرت واسر آخرین پروژه خود را با نام Die Grüne Zitadelle von Magdeburg آغاز کرد. اگرچه هرگز این کار را به پایان نرساند، اما این ساختمان چند سال بعد در ماگدبورگ، در شرق آلمان ساخته و در سال ۲۰۰۵ افتتاح شد.

او در ۷۱ سالگی به طور ناگهانی در دریا و در راه سفر به نیوزیلند که مدتی بود در آنجا اقامت داشت درگذشت. در این سفر دریایی سوار بر کشتی کوئین مری^۲ بود و پس از رسیدن به مقصد او را در نیوزیلند به خاک سپردند.

پانوشته‌ها:

- 1- straight line
- 2- Mouldiness Manifesto
- 3- Seckau Monastery
- 4- Wünsch Dir was

- 5- Peter Manhardt
- 6- Selb
- 7- Mierka
- 8- Bämback

رشد می‌کنند، اندام‌ها و شاخه‌هایشان را از پنجره‌ها به بیرون امتداد می‌دهند. او هیچ دستمزدی برای طراحی این ساختمان دریافت نکرد چون به نظرش این کار ارزش سرمایه‌گذاری برای جلوگیری از بالا رفتن چیزی زشت به جای آن را داشت. از اوایل ۱۹۵۰ بیشتر بر معماری متمرکز شد و از ایده ساختمان‌های دوست‌دار محیط‌زیست دفاع می‌کرد و در این مسیر با بیانیه، مقاله و برپایی تظاهرات به نفع این ایده بسیار تلاش کرد. به طور مثال او بیانیه توانایی^۲ خود را در سال ۱۹۵۸ به مناسبت یک رویداد هنری و معماری در صومعه سکائو^۳ ارائه داد و در آن خط مستقیم و معماری کاربردی را رد کرد. همچنین در سال ۱۹۶۷ یک سخنرانی با عنوان «برهنه برای حق داشتن پوست سوم» (Seckau Monastery) را در مونیخ ایراد کرد. او در بیانیه توانایی با عنوان «پنجره سمت راست» ابتدا ادعا کرد که شخص باید بتواند با آپارتمان اجاره‌ای خود از پنجره اتاقش به بیرون خم شود و برسنگ تراش خورده نما که دستش می‌رسد خراشی وارد کند. حتی باید به او این اجازه داده شود که با یک برس و رنگ تا هر جا که دستش می‌رسد از نمای بیرون را نقاشی کند. بدین ترتیب برای هر کس که از خیابان به این بنا نگاه می‌کند معلوم می‌شود که کسی در آنجا زندگی می‌کند که از برده زندانی و استاندارد شده همسایه متفاوت است. همچنین در سخنرانی‌های برهنه خود در سال‌های ۱۹۶۷ و ۱۹۶۸ به بردگی کشاندن انسان‌ها توسط شبکه استریل معماری متداول و همچنین خروجی تولیدات مکانیکی و صنعتی را محکوم می‌کرد.

به نظر هوندرت - واسر بدبختی انسان نتیجه معماری منطقی، عقیم و یکنواختی است که به سنت معمار اتریشی آدولف لوس، نویسنده مانیفست مدرنیته زینت و جنایت، ساخته می‌شود. او به روشنی خواستار تحریم این نوع معماری و در عوض، آزادی خلاقیت در طراحی ساختمان و حق ایجاد ساختمان‌های ویژه بود. در سال ۱۹۷۲ مقاله «پنجره سمت راست - وظیفه درختی شما» را منتشر کرد و در آن گفت کاشت درخت در یک فضای شهری باید اجباری شود. «اگر انسان در میان طبیعت قدم بگذارد، پس میهمان طبیعت است و باید یاد بگیرد به عنوان یک مهمان پرورش یافته رفتار کند.»

هوندرت - واسر در تعهد اکولوژیکی خود نوعی معماری هماهنگ با طبیعت را گسترش می‌داد که با تجربه معمارانی نظیر ابنزردهاوارد، فرانک لوید رایب و لوکوربوزیه متفاوت است. او برای حفظ زیستگاه طبیعی در کارزارهای متعدد خواستار زندگی مطابق با قوانین طبیعت شد. او بیانیه‌های زیادی نوشته، سخنرانی